

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

- 1.1. A szakképesítés azonosító száma: 52 812 02
- 1.2. Szakképesítés megnevezése: Lovastúra-vezető
- 1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: -
- 1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 720-960

2. EGYÉB ADATOK

- 2.1. A képzés megkezdésének feltételei
 - 2.1.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
 - 2.1.2. Bemeneti kompetenciák: -
- 2.2. Szakmai előképzettség: -
- 2.3. Előírt gyakorlat: -
- 2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
- 2.5. Pályaalkalmassági követelmények: díjugrató-lovastusa rajtengedély vizsga megléte
- 2.6. Elméleti képzési idő aránya: 40%
- 2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 60%
- 2.8. Szintvizsga: -
- 2.9. Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: -

3. PÁLYATÜKÖR

3.1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakörök, foglalkozások

A	B	C
3.1.1. FEOR száma	FEOR megnevezése	A szakképesítéssel betölthető munkakörök
3.1.2. 5233	Idegenvezető	Lovastúra-vezető

3.2. A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:

A lovastúra-vezető önálló lovas turisztikai, vendéglátó szolgáltatást végez, vagy tevékenységét egy lovas vállalkozás alkalmazásában végzi. Munkája során feladata a lovak ellátása, képzése, a vendégek elhelyezése, ellátása, lovagoltatása, lovastúra útvonalak tervezése, lovastúra vezetése, lovastábor megszervezése, gyermek lovagoltatás, kapcsolattartás szolgáltatókkal, hatóságokkal. A végzett szakember lovas vállalkozását túravezetés, lovagoltatás, tábor üzemeltetés területén egyaránt magas szinten működteti. Ennek során a lovak gondozása és használata terén a szakma szabályai szerint eljárva biztosítja azok hosszú hasznos élettartamát. Turisztikai tevékenységével hozzájárul mind a saját, mind a kapcsolt vállalkozások eredményes működéséhez. Napi szinten szoros, bizalmi kapcsolatot épít ki a vendégeivel, igényeiket a gyerekektől, kezdő lovasoktól a

gyakorlott túralovasokig (képességeik figyelembevételével) lehetőségeihez mértén kielégíti, biztonságukat maximálisan szem előtt tartva.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- a lovakat szakszerűen ápolni, gondozni,
- munkavédelmi előírásokat betartani,
- lovakat lovagláshoz és fogatoláshoz felszerszámozni,
- gondoskodni a szerszámok, felszerelések karbantartásáról, tárolásáról,
- könnyűüostályú szinten díjlovagolni, akadálypályán, terepen biztonságosan lovagolni,
- alapszinten fogatot hajtani,
- lovakat fogatba be-, illetve kifogni,
- lovat szakszerűen futószárazni,
- elvégezni a ló alapkiképzését,
- lovasokat oktatni, felkészíteni túrára,
- lovastúrát megtervezni, megszervezni, elvezetni,
- lovastábor megszervezni, felügyelni,
- gyerekekkel, felnőttekkel kapcsolatot kialakítani,
- táborozó csoportokat szervezni, irányítani,
- aktívan részt venni környezeté lovas életében, bekapcsolódni az iskolai lovas oktatásba,
- lovas szakmai és turisztikai információkat, érdekességeket átadni,
- gondoskodni a vendégek szállásáról, étkeztetéséről, szórakoztatásáról,
- tevékenységét balesetmentesen, biztonságosan végezni,
- szakmai szervezetekkel, turisztikai vállalkozásokkal kapcsolatot építeni, fenntartani,
- önálló vállalkozási tevékenységet folytatni,
- vállalkozását a mindenkori jogszabályi környezetnek megfelelően működtetni.

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja
3.3.3.	-	-	-

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.	azonosító száma	megnevezése
4.3.	11498-12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)
4.4.	11499-12	Foglalkoztatás II.
4.5.	10951-16	Lógondozási feladatok
4.6.	10952-16	Lovaglási feladatok II.
4.7.	10953-16	Fogathajtási feladatok
4.8.	10954-16	Túravezetés, lovagoltatás
4.9.	11599-16	Turisztikai alapismeretek
4.10.	11598-16	Lovastábor működtetése, vendéglátás

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az 5.2. pontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele.

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak		
5.2.2.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	10951-16	Lógondozási feladatok	írásbeli
5.2.4.	10952-16	Lovaglási feladatok II.	szóbeli
5.2.5.	10953-16	Fogathajtási feladatok	írásbeli
5.2.6.	10954-16	Túravezetés, lovagoltatás	gyakorlati
5.2.7.	11599-16	Turisztikai alapismeretek	szóbeli
5.2.8.	11598-16	Lovastábor működtetése, vendéglátás	írásbeli
		Foglalkoztatás I.	
5.2.9.	11498-12	(érettségire épülő képzések esetén)	írásbeli
5.2.10.	11499-12	Foglalkoztatás II.	írásbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább 61%-osra értékelhető.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafadatai:

5.3.1. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: **Lógondozási, lovaglási, fogathajtási, túravezetői és lovagoltatási feladatok bemutatása**

A vizsgafeladat ismertetése:

Lógondozási feladatok végrehajtása:

- a ló tartási körülményeinek felmérése, életterének kialakítása,
- a ló szakszerű ápolása,
- takarmányok felismerése, minősítése, a ló takarmányadagjának összeállítása és kiporciózása,
- a ló egészségi állapotára utaló jelek értékelése, a ló alap egészségügyi ellátása,
- a ló előkészítése, felszerelése különböző tevékenységekhez.

(időtartam: 30 perc, aránya a vizsgafeladaton belül: 15%)

Lovaglási feladatok végrehajtása:

- a ló szakszerű futószárazása (három jármódban),
- könnyűosztályú díjlovagló program (L...) bemutatása, a lovasszövetség által az adott évre jóváhagyott programgyűjteményből.

(időtartam: 45 perc, aránya a vizsgafeladaton belül: 30%)

Túravezetői és lovagoltatási feladatok végrehajtása:

- lovasítás, a megfelelő ló-lovas párok kiválasztása,
- lovasoktatás futószáron vagy lovardában,
- tereplovaglás 5-10 fős csoportban, 1-1,5 órás terep útvonalon, természetes és rögzített terepakadályok leküzdésével,
- a ló szakszerű felszerszámozása (idomító munkához, ugratáshoz, túrához), szerszámok ápolása,
- a túra előkészítéshez, vezetéshez szükséges eszközök használata,
- elsősegélynyújtás.

(időtartam: 150 perc, aránya a vizsgafeladaton belül: 35%)

Fogathajtási feladatok végrehajtása:

- alapfokú fogathajtási program bemutatása, kettes fogatban,
- a fogatszerszám és a kocsi részeinek ismertetése,
- fel- és leszerszámozás, a szerszámok helyes illesztése,
- kettes fogat be- és kifogása,
- fogat előkészítése túrához.

(időtartam: 45 perc, aránya a vizsgafeladaton belül: 20%)

A vizsgafeladat időtartama: 270 perc

A vizsgafeladat aránya: 65%

A gyakorlati vizsgatevékenység akkor sikeres, ha a feladatrészek mindegyike eléri legalább az elégséges (2) szintet. Bármelyik feladatrész sikertelensége esetén a gyakorlati vizsgatevékenység eredménye elégtelen (1).

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: -

A vizsgafeladat megnevezése: -

A vizsgafeladat időtartama: -

A vizsgafeladat aránya: -

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: **Lovastúra-vezető feladatainak ismertetése**

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények pontban megadott szakmai követelménymodulok (lógondozás, lovaglás, fogathajtás, túravezetés, lovagoltatás, turisztikai alapismeretek, lovastábor működtetése, vendéglátás) mindegyikét tartalmazzák a következő témakörök szerint:

- anatómia, élettan, egészségtan,
- fajta- és küllemtan,
- lóápolás,
- takarmányozási ismeretek,
- tartástechnológia,

- lóval való bánásmód,
- lóhasználat szerszámai, eszközei,
- futószárazás végrehajtása,
- lovardai rend,
- lovas befolyása a lóra, lovas segítségek,
- a helyes ülés,
- a ló kiképzésének folyamata,
- a ló jármódjai,
- lovardai alakzatok, patanyomfigurák,
- ugratás, terepakadályok leküzdése,
- lovas képzése, oktatása,
- lovasítás szabályai,
- biztonságos lovaglás feltételei,
- tereplovaglás, túralovaglás szabályai,
- lovaglás különböző domborzati- és talajviszonyok esetén,
- fel- és leszerszámozás, lovagláshoz, fogatoláshoz,
- fogathajtás szabályai, feladatok végrehajtása,
- hajtóstílusok,
- fogatok összeállítása,
- vállalkozás beindítása,
- lovastábor megszervezése,
- szállásolás, étkeztetés,
- lovastúra, illetve -tábor személyi és tárgyi feltételei,
- marketing eszközök,
- kapcsolatépítés, konfliktuskezelés
- programszervezés,
- kapcsolattartás partnerekkel,
- üzleti levelezés,
- viselkedés lovak körül,
- természeti és kultúrtörténeti értékek,
- magyar és nemzetközi gasztronómia.

A vizsgafeladat időtartama: 35 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat aránya: 35%

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A lógondozási gyakorlati feladathoz legalább 10 tétel készüljön, és a vizsgafeladathoz megadott témaköröket komplexen tartalmazza.

A lovaglási gyakorlati feladatból minden vizsgázónak kötelezően mindkét részfeladatot meg kell oldania (futószárazás, díjlovaglás), és mindannyian azonos feladatot kapnak. A díjlovaglós feladatot – az elnök jóváhagyása után – a vizsga előtt legalább egy héttel közölni kell a vizsgázókkal. A pálya előkészítése és a vizsga során az érvényes versenyszabályok előírásait kell követni. A feladathoz ló és lovas felszereltsége a szabályzatnak megfelelő legyen. A két részfeladat értékelési aránya: futószárazás 40%, díjlovaglás: 60%.

A túravezetési, lovagoltatási feladat három részből álljon. Egy *lovasítási* (próbalovaglással, minimum 3 párossal) vagy *lovagoltatási* (futószáron, illetve lovardában önállóan vagy osztályban végrehajtva) feladat, egy *tereplovaglási* feladat csoportban, valamint egy harmadik, a vizsgafeladathoz megadott *többi témakörhöz kapcsolódóan*. Az utóbbihoz legalább 5 tétel

kidolgozása elvárt. A három részfeladat értékelési aránya: lovasítás, lovagoltatás: 30%, tereplovaglás: 50%, manuális tevékenység: 20%.

A tereplovaglás 5-10 fős csoportban (3-8 vizsgázóval) történik. Több vizsgázó esetén több csoport szervezendő. A tereplovaglás során minden vizsgázónak kell vezetnie a csoportot egy-egy szakaszon. Az útvonalat kb. egyenlő szakaszokra kell osztani. A környezeti adottságok kihasználásával lehetőleg változatos terepviszonyok között kell haladni (legyen pl. mászatás, lejtőn leereszkedés, átkelés vízmosáson, közúton, haladás nyílt terepen, erdős részen, stb.). A túra során a három alapjármódban, azokat többször váltva (legalább 4-5 ügető és 2-3 vágta szakasz) kell haladni. Minden vizsgázó legalább 2 jármódban kell, hogy vezesse a csoportot. A tereplovaglás során legalább 5 (max. 8) természetes, rögzített akadályt kell minden vizsgázónak leküzdenie. Végrehajtása az akadály helyzetétől függően történhet egyenként vagy csoportosan, egymás után kellő távolságot tartva. Az akadályok típusa, méretei az alábbi lista szerint lehetnek (legalább 3 különböző típus szerepeljen a feladatban). A vizsgázó értékelésének szempontjai: az akadályok meglovaglásának, ugratásának technikája, a csoport vezetésének módja, a „terepbiztos” lovaglás megléte a túra során, a változó terepviszonyokhoz alkalmazkodva. A csoport kíséretére, az útvonal ismertetésére a képző biztosít helyismerettel rendelkező lovas kísérőt. A kísérő nem haladhat elől, csak segít eligazodni, navigálja a csoportot, szükség esetén segítséget nyújt. A vizsgabizottság legalább két tagja lóháton vagy fogaton (melyeket a képző biztosít) kíséri a csoportot úgy, hogy a túra teljes útvonalán láthassa az összes vizsgázó teljesítményét. (A saját lovas öltözetéről és egyéni védőfelszereléséről a bizottsági tag, elnök magának gondoskodik.) Ha a vizsgázó a tereplovaglás során bukik vagy lóról esik, a vizsgát nem folytathatja, a vizsgatevékenysége elégtelen (1) minősítést kap.

A természetes akadályok a következő lehetőségekből választhatók (ajánlott méretekkel, melyektől \pm 10 cm-rel lehet eltérni):

- természetes anyagú sövény (70 cm magas),
- szalmabálák (70-80 cm magas),
- farakás (70 cm magas, 70 cm széles),
- mélybe ugrás farönkön át (60 cm mély),
- mélyből ugrás farönkön át (60 cm magas),
- palánk (80 cm magas),
- száraz árok (100 cm széles),
- nagyméretű farönk (50-60 cm magas),
- kerítés (80 cm magas),
- kőfal (70 cm magas),
- vastag fa elemekből épített akadály (70 cm magas, 50-70 cm széles),
- benk (70 cm magas).

A fogathajtási feladatban minden vizsgázónak kötelezően be kell mutatnia az alapfokú díjhatást, valamint még egy manuális tevékenységet a kapcsolódó témakörökből. Legalább 5 tétel kidolgozása itt is elvárt. A kettes fogat be-, illetve kifogása feladathoz a vizsgázó segítő személyt kapjon, vagy két vizsgázó együttesen végezze. A díjhajtó programot az elnök jóváhagyása után, legalább egy héttel a vizsga előtt közölni kell a vizsgázókkal. A két részfeladat értékelési aránya: díjhajtás 60%, manuális tevékenység 40%.

A gyakorlati vizsgatevékenység minden feladatához, a vizsga teljes időtartamára a képző biztosítja a feladatnak megfelelő képzettségű loállományt. A lovaglási, túravezetési és fogathajtási feladathoz előzetes bejelentés alapján lehetőség van saját ló használatára. A lovak szállítását, elhelyezését és ellátását úgy kell megszervezni, hogy az nem akadályozhatja a vizsga menetét. (Ez az adott lovat biztosító feladata.)

A vizsga során a feladatokhoz szükséges öltözekről és egyéni védőfelszerelésről a vizsgázó maga gondoskodik a következő minimumok alapján:

- Gondozási feladathoz: zárt, biztonságos, jó állapotú munkaruházat, stabil lábbeli, hosszú nadrág, környezeti viszonyoknak megfelelő felső,
- Lovagláshoz: szabályos versenyszerű öltözet, csizma, lovaglónadrág, ing, zakó vagy kabát, kobak (cilinder), kesztyű,
- Futószárazáshoz és lovagoltatáshoz: stabil lábbeli, lovagló- vagy hosszú nadrág, ing,
- Fogathajtáshoz: stabil lábbeli, hosszú nadrág, ing, zakó, kalap, kesztyű.

Ezek hiányában vizsgája felfüggeszthető. Ezeken kívül más egyéni védőfelszerelések, illetve az időjárásnak megfelelő, biztonságos felső ruházat használható, ha nem akadályozza a feladat végrehajtását. A lovak szerszámzatáról, felszereléseiről a lovat biztosító (a képző vagy a vizsgázó) gondoskodik. A manuális feladatok anyag és eszközigényét a vizsgaszervezőnek kell biztosítania.

Vizsga csak olyan helyszínen szervezhető, ahol a gyakorlati vizsgatevékenység minden részletének biztonságos végrehajtásához adottak a körülmények, biztosítottak a tárgyi és személyi feltételek.

A szakképesítés sajátosságaiból adódó gyakorlati vizsgafeladatok jellege miatt a szakképesítésből szakmai vizsga csak tárgy év március 15-től október 31-ig szervezhető.

A gyakorlati vizsgatevékenység összetettsége és időigényessége miatt egy napon maximum 15 fő vizsgáztatható.

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások a <http://nive.hu/> weblapon érhetők el a Vizsgák menüpont alatt.

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai:

A gyakorlati vizsgatevékenység akkor sikeres, ha az egyes feladat részek mindegyike eléri legalább az elégséges (2) szintet.

Annak a vizsgázónak, aki a lovaglási feladat során a versenyszabályzat alapján kizárásra kerül, vagy teljesítményét a bizottság szakmai szempontból elégtelennek (51% alatt) ítéli, a teljes gyakorlati vizsgája sikertelennek minősül.

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

A

6.1. A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék

- 6.2. A vizsgafeladatnak megfelelő képzettségű ló
- 6.3. Lóápoló felszerelés
- 6.4. Istálló munka eszközei (villa, seprű, stb.)
- 6.5. Takarmány előkészítés és kiosztás eszközei
- 6.6. Lószerszám (hám)
- 6.7. Nyereg
- 6.8. Kantár
- 6.9. Futószár
- 6.10. Segédszárak

- 6.11. Ostor
- 6.12. Lábvédők
- 6.13. Kötőfék
- 6.14. Vezetőszár
- 6.15. Egyéni védőfelszerelés (kobak, gerincvédő, stb.)
- 6.16. Lószállításhoz használt eszközök
- 6.17. Hajtókocsik, szekerek, gumis kocsik
- 6.18. Karám
- 6.19. Akadályok
- 6.20. Díjlovagló négyszög
- 6.21. Karbantartó eszközök
- 6.22. Poroltó
- 6.23. Térkép, iránytű, tájékozódás eszközei
- 6.24. Telekommunikációs eszközök
- 6.25. Vendéglátáshoz szükséges eszközök (szállás, étkeztetés)
- 6.26. Számítástechnikai eszközök
- 6.27. Anyag- és pénzmozgások bizonylatai
- 6.28. Munkabiztonsági berendezések
- 6.29. Környezetvédelmi berendezések

7. EGYEBEK